

The logo for 'betri' is a green square with the word 'betri' written in white lowercase letters.

betri

Betri P/F

Váðafrágreiðing 2018

Innihaldsvirlit

1 Inngangur	4	6 Marknaðarváði	15
1.1 Lógargrundarlag	4	6.1 Málsetningur og váðapolitikkur.....	15
2 Bygnaður	5	6.2 Fráboðanir og arbeidsbýti.....	16
3 Váðastýring í samtakinum	6	6.3 Veruligur marknaðarváði.....	16
3.1 Leiðsluváttan	6	7 Gjaldfærsváði	17
3.2 Váðar	6	7.1 Málsetningur og váðapolitikkur.....	17
3.3 Ábyrgdarbýti.....	7	7.2 Fráboðanir og arbeidsbýti.....	17
4 Kapitalstýring	7	7.3 Veðsett ogn.....	17
4.1 Málsetningur og politikkur	7	8 Rakstrarváði	18
4.2 Grundkapitalur og solvensur	7	8.1 Málsetningur og váðapolitikkur.....	18
4.3 Solvenstørvur.....	8	8.2 Fráboðanir og arbeidsbýti.....	18
4.4 Gearingsgrad	9	8.3 Veruligur rakstrarváði.....	18
5 Kredittváði	9	9 Tryggingarvirksemi	19
5.1 Málsetningur og váðapolitikkur.....	9	9.1 Kapitalur og solvenstørvur.....	19
5.2 Veruligur kredittváði.....	10	9.2 Tryggingarváði.....	20
5.3 Mótpartsváði – avleidd fíggjaramboð.....	14	Fylgiskjal 1: Gearingsgrad upplýsingarskema	21
5.4 ECAI	14		

Váðafrágreiðing

Betri P/F

1 Inngangur

Endamálið við hesi váðafrágreiðing er at geva innlit í kapitalviðurskifti og váðastýring í Betri P/F.

Henda váðafrágreiðing er gjørd sambært lógarkrøvum um upplýsingarskyldu í áttanda parti í CRR fyriskipanini (*Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringselskaber*). Dóttirfelagið, Betri Banki P/F, kunnger sjálvstøðuga váðafrágreiðing sambært lógarkrøvum um upplýsing í *Bekendtgørelse nr. 900 af 13. juli 2015 for Færøerne om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov* og CRR fyriskipanini (*Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringselskaber*).

Upplýsingarnar í hesi váðafrágreiðing viðvíkja Betri P/F. Í roknskaparligu upplýsingunum er konsolidering gjørd við Ognarfelag Tryggingartakaranna f.v.a.á. og Betri Banka P/F. Hesi trý feløgini í samtakinum eru fevnd av Lov om finansiel virksomhed og eru undir eftirliti av danska Fíggjareftirlitinum. Í hesi váðafrágreiðing verður heitið "bankasamtakið" nýtt fyri at eyðmerkja tann partin av Betri samtakinum, sum upplýsingarkrøvini í CRR fyriskipanini eru galdandi fyri.

Váðafrágreiðingin verður almannakunngjørd saman við ársfrásøgnini hjá Betri P/F og lögð á heimasíðuna www.betri.fo.

Váðafrágreiðingin er ikki grannskoðað.

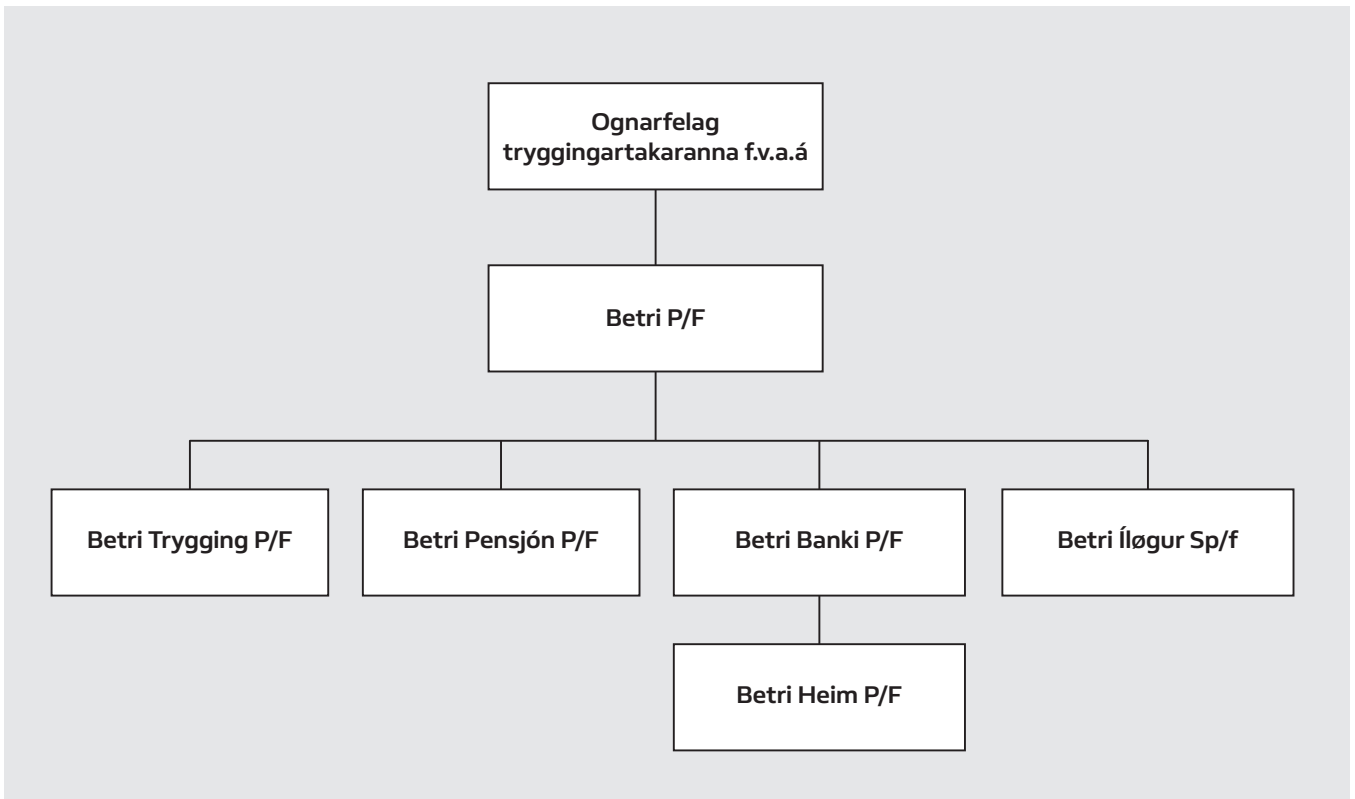
1.1 Lógargrundarlag

Betri samtakið er fevnt av bæði *Lov om finansiel virksomhed* og *Lóg um tryggingarvirksemi*. Ognarfelag Tryggingartakaranna f.v.a.á., Betri P/F og Betri Banki P/F eru fevnd av Lov om finansiel virksomhed, og eru undir eftirliti av danska Fíggjareftirlitinum. Betri Trygging P/F og Betri Pensjón P/F eru fevnd av *Lóg um tryggingarvirksemi* og eru undir eftirliti av Tryggingareftirlitinum.

Talva 1: Lógargrundarlag

	Lov om finansiel virksomhed	Lóg um tryggingarvirksemi
Ognarfelag Tryggingartakaranna f.v.a.á.	X	
Betri P/F	X	
Betri Banki P/F	X	
Betri Trygging P/F		X
Betri Pensjón P/F		X

2 Bygnaður

Ognarfelag Tryggingartakaranna f.v.a.á. eigur Betri P/F, sum eigur dótturfelögini Betri Banka P/F, Betri Trygging P/F, Betri Pensjón P/F og Betri Ílögur Sp/F.

Felögini, Betri P/F, Betri Trygging P/F, Betri Pensjón P/F og Betri Banki P/F hava tveystreingjaða leiðslu við nevnd og stjórn. Ábyrgd og uppgávur hjá nevnd og stjórn í feløgum eru ásett í innanhýsis reglugerðum.

Nevndin í Ognarfelag Tryggingartakaranna f.v.a.á. er vald av aðalfundinum í Ognarfelagi Tryggingartakaranna f.v.a.á. Í nevndini í Betri P/F sita tann til eina og hvørja tíð valda nevnd í Ognarfelag Tryggingartakaranna f.v.a.á. Harumframt eru 3 starvsfólkavald umboð í nevndini í Betri P/F.

Betri P/F nevndin velur nevndirnar í dóttirfeløgum. Umframt at limir verða valdir umboðandi móðirfelagið, verður nevndin eisini mannað við limum, sum ikki hava tilknýti til felögini í Betri samtakinum (óheftir). Í nevndunum í Betri Trygging P/F og Betri Banka P/F eru eisini starvsfólkavald umboð.

Nevndirnar í einstøku feløgum seta stjórnina í hvør sínum felag og samtykkja politikkir og leiðreglur fyri viðkomandi felag.

3 Váðastýring í samtakinum

Betri P/F átekursærváða við støði í valda virkisgrundarlagnum, umframt yvirskipaðu strategisku málunum, sum nevndin hevur sett.

Stýring av váðunum í samtakinum er eitt av týðningarmiklu økjunum, sum dentur verður lagdur á í leiðsluhøpi. Ein óvæntað gongd innan einstøku váðarnar kann ávirka úrslit og solvens í avgerandi mun og harvið framtíðar virkismøguleikar.

Endamálið við váðastýringini er at tryggja, at samtakið ikki átekur sær størri váðar, enn nevndin hevur ásett, og at váða-profilurin er hóskaði í mun til kapitalgrundarlagið.

3.1 Leiðsluváttan

Nevndin í Betri P/F hevur tann 11. mars 2019 góðkent váða-frágreiðingina fyri 2018.

Nevndin er av tí fatan, at váðastýringin í Betri P/F er hóskaði í mun til virkisgrundarlag og virkisætlan felagsins. Somuleiðis metir nevndin, at lýsingin niðanfyrir av yvirskipaða váða-profilinum, sum er knýttur at virkisætlanini, gevur eina rætta mynd av váðastýringini í samtakinum.

Váttanin frá nevnd er gjørd við støði í virkisgrundarlagnum, tilfari og rapporteringum frá stjórn, Innanhýsis Grannskoðan, Risk Manager og Complianceábyrgdara.

Gjøgnumgongd av virkisgrundarlagnum og politikkkum vísir, at tey yvirskipaðu krøvini til tey einstøku váðaøkini eru endurspeglad í politikkkum og í nágreiniliga lýstum mørkum, m.a. í leiðreglum frá nevnd til stjórn. Tey nágreiniliga lýstu mørkini eru gjørd soleiðis, at tey eru gjøgnumskygd og lætt at hava eftirlit við.

Virðisgrundarlagið hjá Betri P/F tekur støði í hugmynd og tilverugrund felagsins. Betri P/F ynskir at skapa tryggileika og vøkstur í Føroyum og at vera fremsta val føroyinga innan fíggarligar tænastr, umframt at vera íleggjari í føroyskt vinnulív. Skilagóð váðastýring og sunnur handilsligur rakstur eru í hesum sambandi týðandi hugtøk og amboð at stýra samtakinum á skilabesta hátt.

Betri P/F ynskir at hava eitt trygt og sterkt kapitalgrundarlag, sum styðjar undir virkisgrundarlagið og sum kann tryggja virkisfrælsi til eina og hvørja tíð.

Nevndin metir, at veruligi váðin liggur innanfyri teir karmar, sum lýstir eru í politikkkum og víðarigivnum heimildum, og út frá hesum metir nevndin, at tað er samsvar millum virkisgrundarlag, politikkkir, mannagongdir og teir veruligu váðarnar fyri tey einstøku økini.

Fleiri upplýsingar og lyklatal viðvíkjandi váða-profilinum eru at finna í hesi váðafrágreiðing og í ársfrágreiðing felagsins.

3.2 Váðar

Virkiøkini hjá samtakinum kunnu flokkast í skaðatrygging, peningastovnsvirksemi, lívstrygging, eftirløn, húsamekling og íløguvirksemi. Váðar eru á øllum virkisøkjum, og tí eru váði og váðastýring týðandi partur av rakstrinum hjá samtakinum.

Betri P/F hevur staðfest ávísar váðar, sum knýta seg til virksemi hjá felagnum og tess dóttirfeløgum. Felagið hevur sum aðalmál, at leiðreglur og mannagongdir eru fyri teir týðningarmestu váðarnar, hvussu hesir váðar verða stýrdir, fylgdir og fráboðaðir til leiðslu og nevnd.

Váðarnir í Betri samtakinum eru lýstir niðanfyrir:

Kredittváði

Kredittváði er váðin fyri fíggarligum missi, tá kundin ikki er førur fyri at halda sínar fíggarligu skyldur mótvegis samtakinum. Nærum allur kredittváðin stavar frá virkseminum í Betri Banka P/F, sum bjóðar lán, kredittir, ábyrgdir v.m. til føroyskar privat-, vinnulívs- og almennar kundar.

Marknaðarváði

Marknaðarváði er váðin fyri, at marknaðarvirðið á ymiskum ognum og skuld, og møguligum øðrum fíggarligum tólum, broytist orsakað av broytingum í marknaðarviðurskiftum. Marknaðarváðin verður býttur upp í rentuváða, partabræva-váða, gjaldoyraváða og aðrar prísváðar.

Gjaldsførisváði

Gjaldførisváði er váðin, ið stendst av, at munur er á tíðarbundnum útgangandi og inngangandi gjaldførisstreymum.

Rakstrarváði

Rakstrarváði er váðin, sum stendst av óskynsemi, manglandi innanhýsis mannagongdum, menniskjaligum mistøkum, skipanarvillum ella av hendingum uttaneftir, íroknað lögfrøðiligar váðar.

Tryggingarváði

Tryggingarváði verður greinaður sum tryggingargjaldsváði, tiltaksváði og lívstryggingarváði. Tryggingargjaldsváðin er váðin fyri, at útreiðslurnar til skaðar og kostnað eru hægri enn tryggingargjaldini. Tiltaksváðin er váðin fyri, at framtíðar útgjöld víkja týðandi frá tí, sum er avsett. Lívstryggingarváðin er knýttur at gongdini í deyðstítleika og avlamistítleika v.m.

Tryggingarváði er einamest í Betri Trygging P/F og Betri Pensjón P/F, sum ikki eru fevnd av *Lov om finansiel virksomhed* og CRR fyriskipanini, sum er grundarlagið fyri hesi váðafrágreiðing. Skaðatryggingar-, lívstryggingar- og pensjónsvirksemi eru tó týðandi partar av virkseminum í Betri samtakinum og eru tí tikin við sum ein eyka partur aftast í hesi váðafrágreiðing.

Annar váði

Annar váði kann lýsast sum aðrir váðar, sum kunnu vera orsök til fíggjarligt tap, so sum samtaksváðar, strategiskir váðar og aðrir váðar.

3.3 Ábyrgdarbýti

Nevndin í Betri P/F samtykkir við stóði í virkisgrundarlagi og strategisku málum felagsins váðapolitikkir fyrri tey ymisku váðaøkini í felagnum. Nevndin ásetur eisini yvirskipaðar leiðreglur fyrri handfaring og stýring av váða í felagnum.

Nevndin skal tryggja, at bygnaðurin í felagnum er hóskaði og at váðapolitikkir og heimildaravmarkingar eru á øllum viðkomandi váðaøkjum.

Stjórn hevur ábyrgdina av dagligu stýringini av felagnum, og skal tryggja at hendan fer fram í samsvari við samtyktar politikkir og leiðreglur, umframt heimildir á teimum ymisku váðaøkjunum.

Handilsligu váðarnir verða stýrdir í teimum einstøku virkiseindunum.

Nevndirnar í einstøku dóttirfeløgnum samtykkja váðapolitikkir fyrri tey ymisku váðaøkini og geva viðkomandi leiðslu heimildir innan hesi.

Einstøku váðapolitikkirnir verða árliga endurskoðaðir og lagdir fyrri viðkomandi nevnd.

Leiðslurnar í einstøku dóttirfeløgnum hava ábyrgdina av at eyðmerkja, máta og hava eftirlit við váðunum innan teirra virkisøkið, og at áseta og íverkseta neyðug eftirlit og strategi til at stýra váðunum. Tað eru soleiðis innan øll týðandi virkisøki ásett mørk fyrri, hvussu stórar váðar hvørt einstakt virkisøki kann taka á seg. Leiðslurnar rapportera regluliga til hvør sína nevnd um gongdina í váðaøkjum og um mørk í givnum heimildum.

Leiðslan og eftirlitið við váðum er miðsavnað við skipaðari fráboðan til stjórn og nevnd. Dagliga virksemi og eftirlits- og fráboðanarvirksemi eru skild sundur, og verða útint í ymiskum virkiseindum.

Betri P/F og Betri Banki P/F hava váðastýringseind (Risk Management) og váðaábyrgdari, sum hevur ábyrgdina av váðastýringseindini, vísir til leiðsluna í ávikavist Betri P/F og Betri Banka P/F.

Risk Management hevur eftirlit við kreditt-, marknaðar-, gjaldføris- og rakstrarváða. Hetta fevnir eisini um eftirlit við váðum tvørtur um váðaøki og fyrisitingarligar eindir, umframt váðum frá útveittum virksemi. Eftirlitið skal fremjast samsvarandi uppgávu um hjá váðastýringseindini, lýst í § 71 í *Lov om finansiel virksomhed og í Bekendtgørelse nr. 902 af 13. juli 2015 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.*

Risk Management rapporterar hálvárliga til stjórn í Betri

P/F um teir váðar, sum eru knýttir at virksemi felagsins. Harumframt ger Risk Management eina árliga frágreiðing til nevndina í Betri P/F. Í Betri Banka P/F rapporterar Risk Management kvartárliga til stjórn og eina ferð árliga til nevnd.

Fleiri upplýsingar viðvíkjandi leiðsluskipanum sambært CRR fyriskipanini, grein 435 (2) og lønarpolitikki v.m. sambært CRR fyriskipanini, grein 450 síggjast í ársfrágreiðing felagsins og á heimasíðu felagsins www.betri.fo.

4 Kapitalstýring

Fjølbroytta og fjøltáttaða virksemið setir høg krøv til stýring av kapitali og váðum. Kapitalstýringin skal tryggja, at móðurfelag og dótturfeløg hava nøktandi fíggjarliga styrki, so virksemið er á tryggum stóði. Í hesum parti verður kapitalstýring og uppgerð av kapitalkravi og solvenstørvi í bankasamtakinum, sum upplýsingarskyldan í CRR fyriskipanini er galdandi fyrri, lýst.

4.1 Málsetningur og politikkur

Endamálið við kapitalstýringini er at skipa so fyrri, at Betri P/F og einstøku dótturfeløgini altíð hava fíggjarliga orku til at svara hvørjum sítt. Hendingar, sum kunnu ávirka samtakið, eru stórar skaðahendingar, sveiggj í fíggjarmarknaðunum og tíðir við búskaparligari afturgongd. Málið er tí, at móður- og dótturfeløg skulu hava ein kapital, sum er munandi hægri enn lógarkravdi kapitalurin.

Nevnd og stjórn í Betri P/F hava ábyrgdina av, at felagið altíð lýkur krøvini til solvens og hevur nøktandi grundkapital. Fíggjardeildin hevur ábyrgdina av at gera solvensuppgerðir og fráboða tær til leiðsluna í felagnum.

Solvenskravið hjá móðurfelagnum, Betri P/F, og samtakinum er 8% av váðavektaðu ognunum.

4.2 Grundkapitalur og solvensur

Grundkapitalurin verður gjørdur upp sambært kapitl 10 í *Lov om finansiel virksomhed*.

Solvensurin verður gjørdur upp sum grundkapitalurin í mun til váðavektaðu ognirnar, sum verða uppgjørdar sambært *Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov*. Váðavektaðu ognirnar verða gjørdar upp í trimum høvuðsbólkum: kredittváði, marknaðarváði og rakstrarváði.

Talvan niðanfyrri vísir uppgerðina av solvensinum hjá samtakinum eftir frádrátt av kapitalkravinum í Betri Trygging P/F og Betri Pensjón P/F.

Talva 2: Solvensuppgerð pr. 31.12.2018 í tkr.

Kjarnukapitalur eftir frádráttir	2.816.426
Grundkapitalur	2.816.426
Kredittváði - vektað ogntuttan fyri handilsognina, íroknað töl, ið ikki eru tikin við í javna	5.452.774
Marknaðarváði - vektaðir postar	787.969
Rakstrarváði	759.114
Vektað ogntilsamans	6.999.856

Solvensprosent	40,24%
Kjarnukapitalur eftir frádrátt í prosent av vektaðari ognt	40,24%

Kapitalkrav

Kjarnukapitalur fyri frádráttir	3.069.612
Avsett til Betri Stuðul	-4.784
Ótøkiligar ognir	0
Aðrir frádráttir – kapitalkrav í Betri Trygging P/F og Betri Pensjón P/F	-245.129
Skattaaktiv	0
Virðisjavnan orsakað av kravi um varsema virðismetan	-3.273
Kjarnukapitalur eftir frádráttir	2.816.426

Supplerandi kapitalur

Partapeningur, sum ikki verður tikin við í kjarnukapitalin	0
Grundkapitalur	2.816.426

4.3 Solvenstørvur

Av feløgnum, sum upplýsingarkrøvini í CRR fyriskipanini eru galdandi fyri, er Betri Banki P/F tað einasta, sum ger upp individuella solvenstørv. Betri P/F er sum fíggjarligur haldfelagsskapur, ikki fevnt av krøvum um uppgerð av solvenstørv. Í staðin er móðirfelagið og samtakið fevnt av einum solvenskravi á 8% av váðavektaðu ogntunum.

Niðanfyri verður framferðarhátturin fyri uppgerð av solvenstørv í Betri Banka P/F lýstur.

Hátturin hjá bankanum til at meta um kapitalurin er nøktandi í mun til núverandi og framtíðar virksemin (solvenstørvurin) tekur stóði í eini tilgongd fyri meting av nøktandi innanhýsis kapitali (ICAAP) hjá bankanum

Í ICAAP'inum verða váðarnir, sum bankin er fyri, eyðmerktir fyri at meta um váðamyndina. Síðan verður mettt um, hvussu minkast kann um váðarnar við t.d. mannagongdum, tilbúgvingarætlanum v.m. At enda verður mettt um, hvørjir váðar skulu avdekkast við kapitali.

Solvenstørvurin er bankans egna meting av tí kapitaltørv, sum mettur verður neyðugur til at dekkja teir váðar, sum bankin hevur áttikið sær. Nevndin viðger kvartárliga ásetingina av solvenstørvinum fyri at tryggja, at hesin er hóskandi í mun til virksemin bankans. Stóði verður tikið í tilmæli frá stjórn, sum inniheldur uppskot um stóðina á innanhýsis kapitalinum (solvenstørvinum).

Harumframt viðger nevndin eina ferð árliga uppgerðarháttin av innanhýsis kapitalinum (solvenstørv).

Solvenstørvurin verður gjørdur upp eftir 8+ modellinum, har kapitalur verður settur av innan váðakini, kredittváða, marknaðarváða, rakstrarváða, aðrar váðar, umframt ískoyti vegna lógarkrøv. Solvenstørvurin verður uppgjørdur út frá váðaprofilinum hjá bankanum, samfelagsviðurskiftum, fyrirtreytum í fíggjarætlanini fyri komandi árið, umframt øðrum viðurskiftum so sum hægri avseting til veikar og neyðliðandi kundar.

Solvenstørvsuppgerðin verður gjørd við stóði í frymli, mentur av Lokale Pengeinstitutter, umframt eftir vegleiðing um nøktandi kapitalgrundarlag og solvenstørv fyri peningastovnar frá Fíggjareftirlitinum.

Bæði frymilin frá Lokale Pengeinstitutter og vegleiðingin frá Fíggjareftirlitinum eru grundað á 8+ modelið (talva 3), har stóðið verður tikið í solvenskravinum á 8% av váðavektaðu postunum (Súla I). Síðan verður lagt afturat teimum 8%-unum fyri at taka atlit til váðar og viðurskifti, sum ikki eru fult endurspeglad í uppgerðini av váðavektaðu postunum.

Við at taka stóði í frymlinum frá Lokale Pengeinstitutter og vegleiðingin frá Fíggjareftirlitinum metir bankin, at uppgerðin av solvenstørvinum hjá bankanum er rættvísandi.

Uppgerðin av solvenstørvinum eftir 8+ modellinum er lýst í talvuni niðanfyri.

Talva 3: Solvenstørvur eftir 8+ modellinum

1) Súlu I-kravið (8% av váðavektaðu postunum)
+ 2) Inntøka (kapitalur til váðadekkan orsakað av lágum inntøkum)
+ 3) Útlánsvøkstur (kapitalur til at dekkja natúrligan vøkstur í virkseminum)
+ 4) Kredittváði, av hesum
4a) Kredittváði - stórir kundar í fíggjarligum trupulleikum
4b) Annar kredittváði
4c) Koncentrationsváði – einstøk millumverandi
4d) Koncentrationsváði – vinnugreinar
+ 5) Marknaðarváði, av hesum
5a) Rentuváði
5b) Partabrævaváði
5c) Gjaldoyraváði
+ 6) Gjaldføringsváði (kapitalur til at dekkja øktar gjaldføringskostnaðir)
+ 7) Rakstrarváði (kapitalur til at dekkja rakstrarváða afturat súlu I)
+ 8) Gearing (kapitalur til at dekkja váða orsakað av høgari gearing)
+ 9) Møgulig ískoyti orsakað av kapitalinstrumentum, sum fella til gjaldingar
+ 10) Møgulig ískoyti orsakað av lógarásettum krøvum
Íalt = kapitaltørvur og solvenstørvur
- Av hesum til kredittváða (4)
- Av hesum til marknaðarváða (5)
- Av hesum til rakstrarváða (7)
- Av hesum til annan váða (2+3+6+8+9)
- Av hesum ískoyti orsakað av lógarásettum krøvum (1+10)

Bankin metir, at teir váðafaktorar, sum tiknir eru við í modellinum, eru dekkandi fyri øll tey váðakir, sum lóggávan

ásetur, at leiðslan skal leggja upp fyri, tá solvenstørvurin verður ásettur, umframt teir váðar, sum leiðslan metir, at bankin hevur tikið á seg.

Harafturat skulu nevnd og stjórn meta um, hvørt grundkapitalurin er nøktandi til at stuðla undir komandi virksemin. Hendan meting er í Betri Banka partur av ásetingini av solvenstørvinum. Mett verður tiskil á hvørjum ári um, hvørt vakstrarvæntanir ávirka uppgerðina av solvenstørvinum. Stressfaktorar eru valdir út frá støðinum í frymlinum frá Lokale Pengeinstitutter, umframt vegleiðing um nøktandi kapitalgrundarlag og solvenstørv fyri peningastovnar frá Fíggjareftirlitinum.

Treytirnar fyri at nýta frymlin eru grundaðar á sektorupplýsingar, gongdina hjá bankanum, umframt eitt nú fyrirteytir í fíggjarætlanini fyri komandi árið.

Kredittváði verður uppgjørdur sambært vegleiðing frá Fíggjareftirlitinum um nøktandi kapitalgrundarlag og solvenstørv fyri peningastovnar. Millum annað verður blankoparturin av øllum kundum við OIK og veikum kundum (flokking 1 og flokking 2c), har samlaða millumverandi er størri enn 2% av grundkapitalinum, reserveraður 100%. Eisini verða greiningar gjørdar fyri at meta um, hvussu nógv skal reserverast fyri kundar, har samlaða millumverandi er minni enn 2% av grundkapitalinum.

Til uppperð av marknaðarváða verður tikið støði í stressfaktorum í maksimala váðanum, sum nevndin hevur heimilað stjórn.

Bankin nýtir basisindikatorháttin til at rokna rakstrarváða.

Til uppperð av øðrum váðum, er tað í stóran mun tikið støði í áðurnevndu vegleiðing frá Fíggjareftirlitinum.

Í talvuni niðanfyrri er uppperð av nøktandi grundkapitali og solvenstørvum fyri Betri Banka P/F.

Talva 4: Nøktandi grundkapitalur og solvenstørvur 31.12.2018 í tkr.

Bólkur	Nøktandi grundkapitalur	Solvenstørvur
Lógarásett krøv	492.951	8,00%
Kredittváði	132.772	2,15%
Marknaðarváði	56.465	0,92%
Rakstrarváði	0	0,00%
Annar váði	0	0,00%
Íalt	682.189	11,07%

Betri Banki P/F hevur fingið álagt ískoytiskrøv til solvenstørvin. Fleiri upplýsingar um hesi ískoyti eru í váðafrágreiðingini fyri bankan og ársfrágreiðing bankans.

Við ársenda 2018 var solvensprosentin hjá Betri Banka P/F 26,53% og solvenstørvurin var 11,07%, umframt ískoyti á 4,475%-stig.

4.4 Gearingsgrad

Gearingsgradin verður roknað sum kjarnukapitalurin í mun til óvektadu eksponeringarnar hjá bankasamtakinum.

Í løtuni er einki lógarásett mark fyri, hvat gearingsgradin kann vera. Í uppskoti frá Evropa Kommissiónini um endurskoðan av CRD IV og CRR verður mælt til eitt mark á 3%, sum svarar til eina hægstu gearing á 33 ferðir kjarnukapitalin.

Bankasamtakið hevði við ársenda 2018 eina gearingsgrad á 25,28%.

Í fylgiskjali 1 er nærri útgreinan av gearingsgradini eftir grein 451 í CRR fyriskipanini.

5 Kredittváði

Kredittváði er váðin fyri fíggjarligum missi, tá kundi ikki er førur fyri at halda sínar fíggjarligu skyldur móttvegis samtakinum.

Kredittváðin stavar nærum einans frá virkseminum í dóttirfelagnum, Betri Banka P/F. Av tí sama verður kredittváðin í størstan mun stýrdur í Betri Banka P/F, og verður hetta lýst niðanfyrri. Fleiri upplýsingar um kredittváða í Betri Banka P/F eru í váðafrágreiðingini fyri bankan.

5.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Sum liður í virkisgrundarlagi bankans bjóðar Betri Banki P/F lán, kredittir, ábyrgdir og aðrar tænastr og átekur sær harvið kredittváða.

Nevndin í Betri Banka P/F hevur samtykt kredittpolitik, sum tekur støði í *Lov om finansiel virksomhed* og *Bekendtgørelse nr. 902 af 13. juli 2015 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.* Politikkurin ásetur tær grundreglur, ið eru galdandi fyri, hvussu bankin handfer kredittváða við atliti til virkisráðgjaf bankans, arbeiðsøki og innanfyri teir karmar, ið Fíggjareftirlitið hevur ásett.

Kredittpolitikkurin verður árliga endurskoðaður og lagdur fyri nevnd til góðkenning.

5.1.1 Fráboðanir og ábyrgdarbýti

Nevndin hevur latið heimildir til stjórn, ið hevur veitt ávísar játtanarheimildir víðari til leiðaran á Kredittdeildini, sum so aftur víðarigevur heimildir til ávís starvsfólk.

Útlánsvirksemin hjá Betri Banka P/F verður yvirskipað stýrt av Kredittdeildini, sum fremur regluligar kanningar av, um

kredittpolitikkurin verður yvirhildin av rakstrardeildum, og um játtanarheimildir verða hildnar.

Tað er ábyrgdin hjá Kredittdeildini at hava eftirlit við kredittskipanini og játtanarmannagongdini í bankanum. Kredittdeildin hevur størri játtanarheimild enn rakstrardeildirnar, og er tí við í játtanini av størri millumverandi eins og á meira truplum málum.

Kredittdeildin rapporterar til stjórn um broytingar í kredittváðanum hjá bankanum, í hvønn mun tær einstøku kunda-deildirnar arbeiða innan veittar heimildir og um kredittpolitikkurin verður yvirhildin. Stjórnin leggur hesa rapportering fyri nevnd hvønn ársfjórðing

5.1.2 Kredittveiting

Málbólkurin hjá bankanum eru færoyskir privat-, vinnulívs- og almennir kundar, ið hava góð gjaldsevni.

Fígging verður veitt við støði í fíggarligu viðurskiftunum hjá tí einstaka kundanum. Atlit verða tikin til gjaldsevni, afturgjaldsvilja og trygdir. Sum meginregla verður fígging ikki veitt bert grundað á trygdir.

Fyri at lýsa kredittgóðskuna á einstøku kundunum í bankanum verður ein ratingskipan nýtt. Hendan verður m.a. nýtt í sambandi við játtanarheimildir, útveljing av kundum til gjøgn-umgongd í sambandi við niðurskrivingar og treytir fyri titt-leikanum í uppfylging av einstaka kundanum.

Til flokking verða fylgjandi ratingbólkar nýttir:

- 3 Treytaleyst góðir kundar
- 2a Góðir kundar
- 2b Miðal góðir kundar
- 2c Veikir kundar
- 1 Kundar, har OIK (objektiv ábending um kredittversnan) er staðfest

Fyri at tryggja eina spjaðing av lánnum er í kredittpolitikkinum ásett, at einki einstakt millumverandi, við frádrátti av serliga tryggjaðum krøvum og móttiknum trygdum, sum útgangsstøði kann vera størri enn 10% av grundkapitali bankans. Harumframt verður miðað ímóti, at samlaða upphæddin av 20 teimum størstu millumverandunum ikki er meira enn 175% av grundkapitalinum.

Umframt hesar avmarkingar ynskir bankin eitt javnt býti millum útlán til privat og vinnu, og at eingin einstøk vinnugrein er størri enn 10% av samlaðu bruttoútlánnum bankans, undantikið kommunur og almennir myndugleikar, har markið er 20%.

5.1.3 Trygdir

Fyri at avmarka kredittváðan ynskir bankin trygd fyri millum-

verandi við kundar. Tær mest vanligu trygdirnar eru fastogn, skip, fíggarligar trygdir og leysafæ.

Fyri at tryggja einsháttaða virðisáseting av trygdum verða fastar mannagongdir nýttar. Sambært hesum metir bankin leypandi um virðið á teimum veittu trygdunum. Virðið á trygdunum verður ásett við støði í prísinum, bankin metir at fáa í sambandi við eina sølu.

Avtalur við kundarnar um trygdir tryggja, at bankin kann realisera trygdir, um kundar ikki yvirhalda afturgjaldsavtalur við bankan.

Tá bankin uppger solvensprosentíð verður tann útbygdi hátturin fyri fíggarligar trygdir nýttur til kredittváðalækking. Hetta ger, at bankin kann minka um kapitalkrivið á einum millumverandi, har kundin hevur veitt ávísa fíggarliga trygd.

Í CRR fyriskipanini er viðmerkt, hvørjar fíggarligar trygdir bankin kann brúka í sambandi við útbygda háttin fyri fíggarligar trygdir til kredittváðalækking. Í hesum sambandi skal viðmerkjast, at tað bara kunnu nýtast fíggarligar trygdir, sum eru útgivnar av eini fyrirøku ella landi við serliga góðari rating.

Við atliti at avmarkingunum í CRR kunnu fíggarligu trygdirnar, sum bankin fær, býttast sundur í hovuðsbólkarnar; innlán, lánsbrøv og partabrøv.

5.1.4 Niðurskrivingar á millumverandi

Bankasamtakið fylgir kunngerð um fíggarligar frásøgnir fyri peningastovnar v.m. (*Bekendtgørelse for Færøerne om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmægler-selskaber m. fl.*) og nýtir roknskaparligu lýsingina av mis-hildnum og virðisminkaðum krøvum, sum framganga í hesi kunngerð. Hugtakið "virðisminkað" í CRR grein 442 svarar til hugtakið "kredittversnað" í roknskaparkunngerðini.

Roknskaparfyrirmyndin IFRS 9, sum er sett í gildi við virknaði frá 1. januar 2018, broytir avgerandi við gomlu reglurnar um flokking og virðisáseting av fíggarligum ognum og niðurskrivingum fyri møguligum tapi frá virðisminking.

Vísandi til IFRS 9 verður niðurskrivað móti væntaðum tapi fyri allar fíggarligar ognir, sum eru innroknaðar til amortiseraðan kostprís, og tað verður sett av eftir somu reglum móti mettum kreditttapi á ikki nýttum kreditttílsøgnum, tílsøgnum um lán og fíggarligum ábyrgdum.

Niðurskrivingarmyndilin, sum verður nýttur í bankasamtakinum, er nærri lýstur í brotinum um niðurskrivingar undir "Nýttur roknskaparháttur" í ársfrásøgnini fyri Betri P/F.

5.2 Veruligur kredittváði

Niðanfyrir verða kredittváðæksponeeringar, váðavektaðir postar og kapitalkrøv fyri bankasamtakið tann 31.12.2018 lýst.

5.2.1 Váðavektaðar eksponeringar og kapitalkrøv

Talvan niðanfyri vísir váðavektaðar postar og kapitalkrøv fyri kredittváðar, útgreinað í eksponeringsbólkar.

Talva 5: Váðavektaðar eksponeringar í sambandi við kredittváða í tkr.

Eksponeringsbólkar	Váðavektaðir postar	Kapitalkrav á 8%
Stjórnir ella tjóðbankar	0	0
Lokalir myndugleikar	0	0
Almennir stovnar	332.853	26.628
Fíggjarstovnar	85.219	6.818
Detailkundar	768.043	61.443
Vinnuvirki o.a.	1.896.317	151.705
Trygd við veð í fastari ogn	957.807	76.625
Eftirstøða ella trot	813.834	65.107
Aðrar eksponeringar, he- rundir aktiv uttan mótpartar	241.260	19.301
Lánsbrøv (covered bonds)	17.369	1.390
Partabrøv	340.072	27.206
Íalt	5.452.774	436.222

5.2.2 Kredittváðaeksponeringar

Samlaða virðið av eksponeringum eftir virðisjavnan og áðrenn hædd er tikin fyri kredittváðalækkingum var 9.673 mió. kr. tann 31.12.2018.

Í talvuni niðanfyri er eksponering eftir virðisjavnan áðrenn kredittváðalækking greinað.

Talva 6: Eksponering eftir virðisjavnan, áðrenn kredittváðalækking í tkr.

Eksponeringsbólkar	Eksponering eftir virðisjavnan	Miðal eksponeringar í árinum eftir virðisjavnan
Stjórnir ella tjóðbankar	194.129	207.771
Lokalir myndugleikar	505.093	521.665
Almennir stovnar	431.126	426.847
Fíggjarstovnar	230.776	217.671
Detailkundar	1.446.331	1.482.571
Vinnuvirki o.a.	2.637.355	2.548.842
Trygdir við veð í fastari ogn	2.799.602	2.702.217
Eftirstøður ella trot	712.350	724.157
Aðrar eksponeringar, he- rundir aktiv uttan mótpart	289.196	317.591
Lánsbrøv (covered bonds)	86.845	170.080
Partabrøv	340.072	379.629
Íalt	9.672.876	9.699.042

Av tí at meira enn 95% av útlánunum eru til føroyska marknaðin, verður ikki upplýst um landafrøðiligu spjaðingina av samlaðu útlánunum.

Talvan niðanfyri vísir býtið av eksponeringum sambært CRR fyriskipanini, sundurgreinað á vinnugreinar. Eisini sæst býtið millum privat og vinnu.

Talva 7: Eksponering sundurbýtt á vinnugreinar í tkr.

Vinnugreinar	Stjórnir ella tjóð- bankar	Lokalir myn- duglei- kar	Al- mennir stovnar	Fíggjar- stovnar	Detail kundar	Vinnu- virki o.a.	Trygd við veð í fastari ogn	Eft- irstøður og trot	Aðrar ekspon- eringar herundir aktiv uttan mótpart	Láns- brøv (covered bonds)	Parta- brøv	Íalt
Almennir myndugleikar	203	505.093	431.126	0	3.559	0	72.723	0	0	0	0	1.012.704
Landbúnaður,veiða, skógbrúk og fiskarí	0	0	0	0	18.289	505.218	1.104	46.846	0	0	135.870	707.327
Framleiðsla og ráevnis- vinna	0	0	0	0	40.116	690.004	1.742	105.045	0	0	3.319	840.226
Streymsveiting o.l.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Byggjivirksemi	0	0	0	0	83.756	254.106	10.681	25.341	0	0	0	373.885
Handil	0	0	0	0	108.541	463.638	14.668	47.756	0	0	0	634.604
Flutningur, matstovu- og hotelvirksemi	0	0	0	0	29.253	208.743	6.146	158.353	0	0	0	402.495
Kunning og samskipti	0	0	0	0	4.172	46.824	922	18.241	0	0	0	70.159
Fíggjar- og tryggingar- virksemi	190.874	0	0	230.776	20.616	56.994	94	241	4.668	69.211	18.090	591.562
Fastogn	0	0	0	0	45.950	313.856	9.252	26.530	62.662	0	0	458.249
Aðrar vinnur	3.053	0	0	0	197.896	94.265	17.172	12.770	221.867	17.634	182.793	747.450
Íalt Vinna	193.926	0	0	230.776	548.589	2.633.649	61.779	441.124	289.196	86.845	340.072	4.825.957
Privat	0	0	0	0	894.184	3.706	2.665.100	271.226	0	0	0	3.834.215
Íalt	194.129	505.093	431.126	230.776	1.446.331	2.637.355	2.799.602	712.350	289.196	86.845	340.072	9.672.876

Talvan niðanfyri vísir restgildistíðina á kreditteksponeringum, býtt í styttri og longri tíðarskeið.

Talva 8: Restgildistíð á kreditteksponering eftir virðisjavnan í tkr.

Eksponeringsbólkar	Uttan upsøgn	0-3 mðr	3 mðr - 1 ár	1 - 5 ár	Yvir 5 ár	Íalt
Stjórnir ella tjóðbankar	140.701	50.979	0	2.449	0	194.129
Lokalir myndugleikar	20.830	188.934	40.537	15.579	239.213	505.093
Almennir stovnar	155	10.463	35.058	178.729	206.721	431.126
Fíggjarstovnar	212.195	1.806	1.123	2.636	13.015	230.776
Detailkundar	264.329	98.013	114.776	259.721	709.492	1.446.331
Vinnuvirki o.a.	491.295	109.793	316.174	408.920	1.311.174	2.637.355
Trygd við veð í fastari ogn	394.919	85.950	22.261	190.012	2.106.460	2.799.602
Eftirstøður ella trot	41.083	17.742	32.118	110.317	511.089	712.350
Aðrar eksponeringar, herundir aktiv uttan mótpart	221.867	4.668	0	0	62.662	289.196
Lánsbrøv (covered bonds)	0	0	0	69.211	17.634	86.845
Partabrøv	39.583	0	0	0	300.489	340.072
Íalt	1.826.957	568.348	562.047	1.237.575	5.477.949	9.672.876

5.2.3 Mishald og virðisminkaðir ágóðar

Hesin partur lýsir mishald og virðisminkaðar ágóðar.

Talvan niðanfyri vísir váðavektaðar eksponeringar, sum eru í eftirstøðu > 90 dagar, umframt útlán har niðurskriving er framd. Eksponeringin er sundurgreinað á vinnugreinar, har býtið millum privat og vinnu eisini framgongur.

Talva 9: Mishildnir og virðisminkaðir ágóðar spjaddir á vinnur í tkr.

Vinnugreinar	Eksponering í mishildnum ágóðum (>90 dagar)	Eksponering í virðisminkaðum ágóðum	Niðurskrivingar/ burturleggingar ultimo árið	Útreiðsluførðar upphæddir viðvíkjandi virðisjavnan og niðurskrivingum/ burturleggingum í tíðarskeiðinum
Almennir myndugleikar	0	0	1.088	-1.603
Landbúnaður, veiða, skógbrúk og fiskarí	12.561	17.190	11.932	-942
Framleiðsla og ráevnisvinna	1.034	131.929	110.880	-15.458
Streymsveiting o.l.	0	0	0	0
Byggivirksemi	184	25.194	23.827	516
Handil	11.431	15.379	15.130	-1.606
Flutningur, matstovu- og hotelvirksemi	1.364	67.622	56.757	-195
Kunning og samskipti	115	2.635	1.353	-1.269
Fíggjar- og tryggingarvirksemi	157	0	113	-297
Fastogn	2.456	10.227	3.309	-17.677
Aðrar vinnur	6.723	13.539	10.825	-3.205
Íalt Vinna	36.025	283.715	234.126	-40.132
Privat	48.324	109.359	63.823	-17.144
Íalt	84.349	393.074	299.037	-58.878

Av tí at meira enn 95% av útlánunum eru til føroyska marknaðin, verður ikki upplýst um landafrøðiligu spjaðingina av mishildnum og virðisminkaðum ágóðum.

Talvan niðanfyri vísir flytingar á virðisminkaðum ágóðum, orsakað av virðisjavning og niðurskrivingum.

Talva 10: Flytingar á virðisminkaðum ágóðum orsakað av virðisjavningum og niðurskrivingum í tkr.

	Einstaklinga niðurskrivingar/ burturleggingar		Bólka niðurskrivingar	Støði 1 niðurskrivingar/ burturleggingar		Støði 2 niðurskrivingar/ burturleggingar		Støði 3 niðurskrivingar/ burturleggingar		Niðurskrivingar/ burturleggingar á ogn hjá peningastovnum	
	Útlán	Garanti-debitorar		Útlán	Garanti-debitorar	Útlán	Garanti-debitorar	Útlán	Garanti-debitorar	Útlán	Garanti-debitorar
Samlaðar niðurskrivingar/ burturleggingar primo	242.215	19.656	42.635							0	0
Broyting til IFRS 9 primo	-242.215	-19.656	-42.635	12.230	858	39.796	21.812	242.215	24.656	883	
Niðurskrivingar/ burturleggingar í árinum				6.779	764	8.259	845	19.359	4.630	117	
Afturføring av niðurskrivingum/ burturleggingum gjørdar í undanfarnum roknskaparárum, har tað ikki longur er OIK ella virðisminkanin er minkað				-8.284	-553	-14.404	-8.669	-36.130	-9.409	-444	
Endaligt tap (avskrivað) áður einstaklinga niðurskrivað/ burturlagt								-5.717			
Samlaðar niðurskrivingar/ burturleggingar ultimo uppá útlán og garantidebitorar	0	0	0	10.725	1.069	33.651	13.988	219.726	19.877	556	0

5.2.4 Fíggjarligar trygdir

Bankin brúkar útbygda háttin fyri fíggjarligar trygdir til kredittváðalækking, tá solvensprosentid verður uppgjørt. Netting verður hvørki nýtt í javnanum ella uttan fyri javnan.

Talvan niðanfyrir vísir eksponeringsbólkar, har fíggjarligar trygdir verða nýttar til kredittváðalækking.

Talva 11: Fíggjarligar trygdir í tkr.

Eksponeringsbólkar	Eksponering eftir virðisjavnan	Fíggjarligar trygdir eftir útbygdu hátti	Garanti og kredittderivat
Stjórnir ella tjóðbankar	194.129	0	0
Lokalir myndugleikar	505.093	0	0
Almennir stovnar	431.126	2	0
Fíggjarstovnar	230.776	0	0
Detailkundar	1.446.331	75.266	0
Vinnuvirki o.a.	2.637.355	82.351	0
Trygd við veð í fastari ogn	2.799.602	0	0
Eftirstøður ella trot	712.350	14.819	0
Aðrar eksponeringar, herundir aktiv uttan mótpart	289.196	0	0
Lánsbrøv (covered bonds)	86.845	0	0
Partabrøv	340.072	0	0
Íalt	9.672.876	172.439	0

5.3 Mótpartsváði – avleidd fíggjaramboð

Mótpartsváði er váðin fyri fíggjarligum missi orsakað av, at ein mótpartur misrøkir sínar skyldur í sambandi við eina fíggjarliga avtalu.

Einasta felag í bankasamtakinum við mótpartsváða uppgjørdur eftir CRR grein 439 pr. 31.12.2018 var Betri Banki P/F.

Betri Banki P/F nýtir marknaðarvirðisháttin til at uppgera støddina á eksponeringini og váðavektan fyri avleidd fíggjaramboð.

Fastsetan av eksponeringsvirði við marknaðarvirðisháttinum fyri mótpartsváða fylgir niðanfyrir standandi hátti:

- Allar avtalar verða uppgjörðar til marknaðarvirði, og allar avtalar við positivum virði verða tiknar við.
- Nominella virði á høvuðsstólinum í avtalunum ella undirliggjandi virði verður faldað við prosentsatsum ásettir í CRR, sum gevur møguliga framtíðar kreditteksponeringina.
- Samlaða virðið av positivu marknaðarvirðinum og møguligum framtíðar kreditteksponeringum gevur samlaða eksponeringsvirðið uppá mótpartar..

Avmarkingar í fíggjarligum avtalum við kundar í eksponeringsbólkunum vinnuvirkir og detailkundar verða viðgjörðar í samsvari við vanligu kredittmetingina av kundum.

Tá avtala verður gjörd við mótpart um avleidd fíggjaramboð

verður tryggjað, at Betri Banki P/F ikki fer upp um møguliga kredittavmarking.

Bankin hevur ikki sett meira kapital av til at dekkja mótpartsváða í uppgjerðini av nøktandi grundkapitali, annað enn tað, sum er partur av Súlu I kravinum í 8+ modellinum.

Positivt marknaðarvirði á avleiddum fíggjaramboðum v.m. eftir CRR fyriskipanini, grein 273, stk. 8 var 8,3 mió. kr. við ársenda 2018.

Virðið á samlaða mótpartsváðanum uppgjørt eftir marknaðarvirðisháttinum fyri mótpartsváða eftir CRR fyriskipanini, grein 274 var 9,4 mió. kr.

5.4 ECAI

Betri Banki P/F hevur valt at nýta Standard & Poor's Ratings Services sum kredittmetingarveitara (ECAI). Bankin brúkar Skandinavisk Data Center (SDC) sum dátumiðstøð. SDC fær uttanhýsis kredittmetingar frá Standard & Poor's Ratings Services umvegis SIX Financial. Tað verða støðugt gjörðar KT-dagfóringar av kredittmetingunum frá Standard & Poor's Ratings Services.

SDC hevur umroknað kredittmetingar bólknar hjá Standard & Poor's Ratings Services til kredittgóðskustig við at nýta umrokningartalvu frá Fíggjareftirlitinum. Hvørt kredittgóðskustig verður knýtt at eini vekt, sum eksponeringarnar í teimum einstøku kredittgóðskustigunum skulu vektast við, tá váðavektaðu eksponeringarnar verða roknaðar eftir

standardháttinum fyri kredittváða sambært CRR fyriskipanini, grein 111-134.

Talvan niðanfyri vísir umrokningina, sum Fíggjareftirlitið ger av kredittmetingarbólkunum hjá Standard & Poor's Ratings Services til kredittgóðskustig.

Talva 12: Umrokningartalva frá Fíggjareftirlitinum

Kredittgóðskustig	Standard & Poor's kredittmetingarbólkar	Eksponering móti vinnufyrítøkum	Eksponering móti stjórnnum ella tjóðbankum
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og lægri	150%	150%

Talvan niðanfyri vísir eksponeringsbólkar, har kredittmetingar frá Standard & Poor's eru nýttar.

Talva 13: ECAI eksponering í tkr.

Eksponeringsbólkar	Eksponering áðrenn váðavektan	Eksponering eftir vektan við kredittgóðskustigi
Stjórnir ella tjóðbankar	0	0
Lokalir myndugleikar	287.216	0
Almennir stovnar	332.861	332.853
Fíggjarstovnar	343.485	83.484
Detailkundar	0	0
Vinnuvirki o.a.	0	0
Trygd við veð í fastari ogn	24.508	8.578
Eftirstøður ella trot	0	0
Aðrar eksponeringar, herundir aktiv uttan mótpart	0	0
Lánsbrøv (covered bonds)	0	0
Partabrøv	0	0
Íalt	988.070	424.915

6 Marknaðarváði

Marknaðarváði er váðin fyri, at marknaðarvirðið á ymiskum ognum og skuld, og møguligum øðrum fíggjarligum tólum, broytist orsakað av broytingum í marknaðarviðurskiftum.

At átaka sær marknaðarváða er ein natúrligur partur av virkseminum hjá feløgnum í Betri samtakinum, bæði innan íløgur, banka, trygging og pensjón. Niðanfyri verður marknaðarváðin í bankasamtakinum, sum upplýsingarkrøvini í CRR fyriskipanini eru galdandi fyri, lýstur.

6.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Nevndin í Betri P/F og nevndin í Betri Banka P/F hava samtykt marknaðarváðapolitikkir, sum taka støði í *Lov om finansiel virksomhed* og *Bekendtgørelse nr. 902 af 13. juli 2015 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.* Politikkirnir áseta tær grundreglur, ið eru galdandi fyri, hvussu feløgini handfara marknaðarváða við atlit til virkisskipan felagsins, arbeidsøki og innanfyri teir karmar, ið Fíggjareftirlitið hevur ásett.

Marknaðarváðapolitikkirnir og markvirðir, sum framganga í politikkunum, verða endurskoðað árliga.

Marknaðarváðin verður býttur upp í rentuváða, partabrævaváða, gjaldoyraváða og aðrar prísváðar.

6.1.1 Rentuváði

Rentuváði er váðin fyri tapum orsakað av broytingum í marknaðarrentunum.

Størsti rentuváðin liggur í goymsluni av fastforrentaðum lánsbrøvum, sum innan ávís mørk verður tillagaður í mun til rentuútlitini. Rentuváðin á lánnum við fastari rentu verður sum meginregla avdekkadur.

6.1.2 Partabrævaváði

Partabrævaváði er váðin fyri tapum orsakað av broytingum í partabrævakursum. Partabrævaváðin verður umsitin við at stýra og fylgja partabrævagoymsluni neyvt.

6.1.3 Gjaldoyraváði

Gjaldoyraváði er váðin fyri tapum orsakað av broyttum gjaldoyrakursum.

Feløgini avdekkja sum meginreglu gjaldoyraváða. Undantakið er gjaldoyraváði millum danskar krónur og evrur, sum bert verður avdekkadur, um viðurskiftini annars tala fyri tí.

Gjaldoyraváði verður uppgjørdur samsvarandi gjaldoyraávísá 1 og gjaldoyraávísá 2 hjá Fíggjareftirlitinum.

6.1.4 Annar prísváði

Annar prísváði er váðin fyri tapum orsakað av broyttum marknaðarprísnum á øðrum aktivum enn teimum nevnd omanfyri, td. broytingum í rávøruprísnum. Betri P/F og Betri Banki P/F høvdu við ársenda 2018 ongan váða á hesum øki.

6.2 Fráboðanir og arbeiðsbýti

Marknaðarváðapolitikkurin ásetur ábyrgdarbýti viðvíkjandi váðatøku, eftirliti og fráboðan til nevnd og stjórn.

Nevnd og stjórn í feløgnum fáa regluliga kunning um marknaðarváðan, har hesin verður samanborin við markvirðini, sum eru lýst í politikkum og heimildum til stjórn.

Betri Markets og Fíggjardeildin hava vegna stjórn dagligu ábyrgdina av gjaldføri, virðisbrævagoymsluni og gjaldoyragoymsluni í ávikavist Betri Banka P/F og Betri P/F. Við hesum hava Betri Markets og Fíggjardeildin eisini ábyrgdina av, at marknaðarváðin lýkur treytirnar, sum eru útgreinaðar í heimildum frá nevnd til stjórn í ávikavist Betri Banka P/F og Betri P/F.

6.3 Veruligur marknaðarváði

Niðanfyri verða marknaðarváðaksponeeringar pr. 31.12.2018 lýstar. Hesar fevna um váðavektaðar eksponeeringar við marknaðarváða, umframt eksponeeringar í virðisbrøv, sum ikki eru partur av handilsgoymsluni, og rentuváða uttan fyri handilsgoymsluna.

6.3.1 Váðavektaðir postar við marknaðarváða

Solvenskrøvini til teir ymisku váðarnar undir marknaðarváða eru lýst í talvuni niðanfyri.

Talva 14: Váðavektaðar eksponeeringar við marknaðarváða í tkr.

	Váðavektaðir postar	Kapitalkrav (8%)
Lánsbrøv	469.135	37.531
Partabrøv	101.109	8.089
Gjaldoyrastøða	208.305	16.664
Uppgerð av kapitalkravi – CVA	9.419	754

6.3.2 Virðisbrøv uttan fyri handilsgoymsluna

Eksponeeringar í virðisbrøv, sum ikki eru partur av handilsgoymsluni, fevna um sektorpartabrøv og virðisbrøv, sum ætlanin ikki er at selja víðari.

Bankasamtakið hevur saman við øðrum fíggjarfyrítøkum keypt partabrøv í sektorfeløgum. Endamálið við hesum sektorfeløgum er at stuðla virkseminum innan KT, gjaldsmiðlan, íløgufeløg osv. Ætlanin er ikki at selja hesi partabrøv, tí luttøka innan hesi sektorfeløg er neyðug fyri at reka virksemin innan fíggjarvinnuna.

Fyri fleiri av sektorfeløgnum verða partabrøvini býtt, soleiðis at ognarluturin hjá feløgnum er í samsvari við virkseminum, sum einstaka felagið hevur við sektorfelagið.

Býtið av partabrøvum verður vanliga gjørt við støði í innara virðinum hjá sektorfeløgnum. Felagið tillagar roknaða virðið á hesum sektorpartabrøvum, tá nýggjar upplýsingar eru, sum bera við sær eina broytta dagsvirðisáseting. Í øðrum sektorfeløgum verða partabrøvini ikki býtt, men verða máld við støði í dagsvirði, sum svarar til innaravirði, ella eftir øðrum góðkendum virðisásetingarhátti.

Talvan niðanfyri vísir eksponeeringar í virðisbrøv, ið ikki eru partur av handilsgoymsluni.

Talva 15: Eksponeeringar í virðisbrøv, ið ikki eru partur av handilsgoymsluni í tkr.

	Sektorpartabrøv	Virkisbrøv	Lánsbrøv	Partabrøv
Primo goymsla	37.599	30.308	77.955	302.486
Tilgongd við keyp	0	0	72.066	8.000
Tilgongd við umflokking	0	0	0	0
Ikki staðfestur vinningur/tap	2.510	0	-102	-3.016
Staðfestur vinningur/tap	277	0	92	4.121
Frágongd við sølu	-7.480	-30.308	-59.790	-21.165
Ultimo	32.907	0	90.222	290.427

Ikki staðfestur vinningur/tap eru tikin við í rakstrarroknaskapinum og er tí eisini við í kjarnukapitalinum.

6.3.3 Rentuváði uttan fyri handilsgoymsluna

Rentuváðin uttan fyri handilsgoymsluna stavar í størstan mun frá rentuváða á fastrentu út- og innlánum, og goymsluni av fastforrentaðum lánsbrøvum.

Rentuváðin ella varningurin verður máldur sum væntaða kurstapið, um rentukurvin verður javnflutt við 1 prosentstigi.

Í sambandi við uppgerð av solvenstørví í Betri Banka verður eisini met, um tørvur er á at seta meira kapital av til at dekkja rentuváða.

Við ársenda 2018 hevði bankasamtaki ein rentuváða uttan fyri handilsgoymsluna á 4,3 mió. kr.

7 Gjaldförisváði

Gjaldförisváði er váðin, ið stendst av, at munur er á tíðarbundnum útgangandi og inngangandi gjaldförisstreytum.

Gjaldförisváðin stavar í størstan mun frá virkseminum í dóttirfelagnum, Betri Banka P/F. Av tí sama verður gjaldförisváðin í størstan mun stýrdur í Betri Banka P/F, og verður hetta lýst niðanfyri.

Fleiri upplýsingar um gjaldförisváða í Betri Banka P/F eru í váðafrágreiðingini fyri bankan.

7.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Nevndin í Betri Banka P/F hefur samtykt gjaldförispolitik, sum tekur støði í *Lov om finansiel virksomhed* og *Bekendtgørelse nr. 902 af 13. juli 2015 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.* Politikkurin ásetur tær grundreglur, ið eru galdandi fyri, hvussu bankin handfer gjaldförisváða við atliti til virkisskipan bankans, arbeiðsøki og innanfyri teir karmar, ið Fíggjareftirlitið hefur ásett.

Greið krøv eru ásett til dagliga gjaldförið og uppgerð av gjaldförisváðum. Eisini eru krøv til gjaldförisstýringina ásett í heimildunum frá nevnd til stjórn. Tilbúgvingarætlan er somuleiðis gjørd, har tiltøk eru nevnd, sum kunnu setast í verk í eini neyðstøðu, har gjaldförið er farið niður um ásett mørk.

Betri Banki P/F sær fylgjandi sum gjaldförisváðar:

- At útreiðslur til gjaldförisútvegan økjast munandi
- At manglandi fígging forðar bankanum í at varðveita góðkenda virkisgrundarlagið
- At bankin ikki lýkur sínar gjaldsskyldur grundað á manglandi fígging

Gjaldförispolitikkur bankans er at hava ein gjaldförisvirdekning á í minsta lagi 50% í mun til lógarásetta minstakrivið í § 152 í *Lov om finansiel virksomhed*. Betri Banki hevði við árslok 2018 ein yvirdekning í mun til lógarkravda gjaldförið upp á 214,1%.

Bankin skal eisini lúka ásetingina um, at peningastovnar skulu hava eitt gjaldföri (LCR) omanfyri 100. Í hesum sambandi er í gjaldförispolitikki bankans ásett, at LCR altíð skal vera í minsta lagi 125. Betri Banki hevði við ársenda eitt LCR á 161. Í fylgiskjali 2 í váðafrágreiðingini fyri bankan eru nærri upplýsingar um LCR.

7.2 Fráboðanir og arbeiðsbýti

Gjaldförispolitikkurin ásetur ábyrgdarbýtið viðvíkjandi váðatøku, eftirliti og fráboðan til stjórn og nevnd.

Nevnd og stjórn fáa mánaðarlíga uppgerð yvir gjaldförisstöðu bankans frá Fíggjardeildini. Uppgerðin tekur støði í §152 í *Lov om finansiel virksomhed*, sum ásetur, at samlaða gjaldförið í minsta lagi skal svara til 10% av skuldar- og garantiskyldum bankans og í minsta lagi 15% av samlaðu skuld bankans, sum hefur styttri enn ein mánaða uppsagnarfrest. Harumframt eru LCR útrokningar við í mánaðarlígu uppgerðini yvir gjaldförisstöðu bankans. Rapportin inniheldur eisini eina uppgerð av gjaldförisváðanum. Hetta verður gjørt við eini 12 mánaðar framskriving av gjaldförinum undir vanligum marknaðarumstøðum og einari 12 mánaðar framskriving av gjaldförinum undir strongdum marknaðarumstøðum.

Betri Markets hefur vegna stjórn dagligu ábyrgdina av gjaldförinum. Eisini hefur Betri Markets dagliga eftirlitið við gjaldförinum og gjaldförisframskriving. Hetta verður gjørt við grundarlagi í kendum framtíðar útgangandi og inngangandi gjaldsstreytum.

Fíggjardeildin hefur ábyrgdina av dagligari og mánaðarlígar gjaldförisrapportering og hefur í tí sambandi eftirlit við, at bankin hefur nøktandi gjaldföri.

7.3 Veðsett ogn

Ogn verður í ávísan mun bundin í sambandi við trygd, sum verður veitt øðrum fíggjarstovnum. Í bankasamtakinum er tað bert Betri Banki P/F, sum hefur sett ogn í veð. Nærri upplýsingar um veðsetta ogn sambært CRR, grein 443 eru í váðafrágreiðingini fyri Betri Banka P/F.

8 Rakstrarváði

Rakstrarváði er váðin, sum stendst av óskynsemi, manglandi innanhýsis mannagongdum, menniskjaligum mistøkum, skipanarvillum ella av hendingum uttaneftir, iroknað lögfrøðiligar váðar.

Niðanfyrir verður rakstrarváðin í bankasamtakinum, sum upplýsingarkrøvini í CRR fyriskipanini eru galdandi fyrir, lýstur.

8.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Nevndin í Betri P/F og nevndin í Betri Banka P/F hava samtykt rakstrarváðapolitikkir, sum taka støði í *Lov om finansiel virksomhed og Bekendtgørelse nr. 902 af 13. juli 2015 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.* Politikkirnir áseta tær grundreglur, ið eru galdandi fyrir, hvussu feløgini handfara rakstrarváða við atliti til virkisskipan felagsins, arbeiðsøki og innanfyri teir karmar, ið Fíggjareftirlitið hevur ásett.

Betri P/F sær fylgjandi sum møguligar rakstrarváðar. Vandin fyrir fíggjarligum missi orsakað av:

- rakstrarváðum á gjaldføris-, marknaðarváða- og fastognarøkinum
- rakstrarváðum í stabsfunktiðnum og leiðslu
- manuelligum mannagongdum, leiðreglum og/ella góðsku av hesum
- manglandi innanhýsis kontrollum
- vantandi samanrenning, stöðufesti og nýtleika í kt-skipanum
- rakstrarváðum í sambandi við útveittar tænastr
- manglandi trygging
- manglandi starvsfólkaferleikum í mun til margfeldi av uppgávuni
- manglandi fysiskari trygd

Øktur váði kann eisini standast av:

- broytingum í virkisgrundarlagnum
- bygnaðarbroytinum
- íverksetan av kt-skipanum, herundir broytingum í útveiting av kt-rakstri
- nýggjum fíggjarligum produktum og tænastrum.

8.2 Fráboðanir og arbeiðsbýti

Rakstrarváðapolitikkurin ásetur framferðarhátt, skráseting og fráboðanarskyldu.

Rakstrarváðin verður stýrdur við mannagongdum og innanhýsis eftirlitsskipan, sum eru gjørd við atliti at tryggja skilabestu arbeiðshættir. Minkað verður um rakstrarváða m.a. við arbeiðsskilnaði millum útinnan av arbeiði og eftirliti við arbeiði.

Starvsfólk hava ábyrgd av at boða viðkomandi leiðara og Risk Management frá øllum váðahendingum. Risk Management skrásetur váðahendingar og kunnar stjórn um hesar.

8.3 Veruligur rakstrarváði

Tað slepst ikki undan rakstrarváðum, men rakstrarváðar kunnu avmarkast. Tað verður regluliga eftirkannað um váðar, sum kunnu hava neiliga ávirkan á feløgini, taka seg upp. Arbeið verður stöðugt við at menna og styrkja váðastýringina í feløgnum, t.d. við at styrkja og endurskoða mannagongdir og eftirlit, at tryggja skjalfesting, stýra broytingum og skráseta, fráboðað og eftirmeta váðar.

Kt-skipanir í bankasamtakinum eru hýstar á SDC. Ein árlig váðagreining verður framd av øllum týðandi kt-skipanum fyrir at lýsa, hvørja handilsliga ávirkan váðin kann hava. Hetta verður greinað samsvarandi Business Impact Assessment hjá ISF, International Security Forum. Váðagreining varð seinast framd í februar 2019.

Bankasamtakið hevur nýtt basisindikatorháttin til uppgerð av kravinum um nøktandi grundkapital fyrir rakstrarváða. Við ársenda 2018 var rakstrarváðin 759 mió. kr., sum svarar til eitt kapitalkrav á 61 mio. kr. Mett verður leypandi um kapitalkravið í sambandi við rakstrarváða.

9 Tryggingarvirksemi

Samtakið rekur bæði skaðatryggingar-, lívstryggingar- og pensjónsvirksemi og teknar mestum öll slög av tryggingum til privat og vinnu, bæði á sjógví og á landi. Lóg um tryggingarvirksemi ásetur, at skaðatrygging og lívstryggingarvirksemi mugu ekki rekast í sama felagi. Betri Trygging P/F rekur skaðatryggingarvirksemi, meðan Betri Pensjón P/F rekur lívstryggingar- og pensjónsvirksemi.

Í hesum parti verður kapitalur og solvenstørvur í tryggingarvirkseminum lýstur, umframt sundurgreining av tryggingarváðum.

9.1 Kapitalur og solvenstørvur

Við áseting í § 81 í *Lóg um tryggingarvirksemi* skulu nevnd og stjórn í Betri Trygging P/F og Betri Pensjón P/F tryggja, at feløgini hava nøktandi grundkapital og hava um hendi innanhýsis skipanir til váðameting og váðastýring. Endamálið er støðugt at kunna meta um og varðveita grundkapitalin á einum støði, slag og býti, sum er hóskaði. Uppgerðin av grundkapitalinum hjá Betri Trygging P/F og Betri Pensjón P/F er ásett í *Kunngerð um at gera upp grundarfæfeingi (Basiskapital) fyri tryggingarfeløg*.

Individueili solvenstørvurin ger upp kapitalkravið fyri tryggingarfelagið við støði í váðunum, felagið hevur. Vegleiðingin hjá Tryggingareftirlitinum ásetir ikki nakran ávísan hátt til uppgerðina. Felagið skal sjálvst velja uppgerðarhátt og skal taka støðu til allar týðandi váðar.

Sum fastur tóttur í váðastýringini, eyðmerkir og nøgdargreinar nevndin minst eina ferð um árið allar týðningarmiklar váðar hjá felagnum. Fyri hvønn váðabólk verður ásett eitt kapitalkrav, sum nýtt verður í sambandi við uppgerð av individueila solvenstørvinum. Váðametingin er í høvuðsheitum grundað á politikkir, sum hvørt ár verða viðgjördir og góðkendir av nevndini. Í uppgerðini av individueila solvenstørvinum tekur Betri Trygging P/F støði í Solvens II royndarútrokningini QIS4 frá ES, meðan Betri Pensjón P/F tekur støði í Solvens II royndarútrokningini QIS5 frá ES.

Niðanfyrir er uppgerð av grundkapitali og solvenstørvum hjá Betri Trygging P/F og Betri Pensjón P/F.

Talva 16: Grundkapitalur og solvenstørvur í Betri Trygging P/F 31.12.2018 í tkr.

Uppgerð av grundkapitali	
Eginpeningur	595.792
Immateriellar ognir	-475
Diskontering	-2.046
Útsett skattaogn	-367
Grundkapitalur eftir frádráttir	592.904
Kapitalkravið	59.422
Individueili solvenstørvur	217.504

Individueili solvenstørvurin hjá Betri Trygging var 217,5 mió. kr. við árslok 2018. Yvirdekningurin í mun til individueila solvenstørvin var 375,4 mió.kr.

Talva 17: Grundkapitalur og solvenstørvur í Betri Pensjón P/F 31.12.2018 í tkr.

Uppgerð av grundkapitali	
Eginpeningur	71.359
Immateriellar ognir	-312
Grundkapitalur	71.047
Solvenskrav	27.629
Individueillur solvenstørvur	14.543

Individueili solvenstørvurin hjá Betri Pensjón P/F var 14,5 mió. kr. við árslok 2018. Yvirdekningurin í mun til individueila solvenstørvin var 56,5 mió. kr.

9.1.1 Nýggj solvenskunngerð og kunngerð um leiðslu og stýring galdandi frá 1. januar 2019

Nýggjar kunngerðir um solvens og rakstrarætlanir hjá tryggingarfeløgum og um at gera upp grundarfæfeingi fyri tryggingarfeløg v.m. merkja m.a., at grundarfæfeingi hjá tryggingarfeløgum skal vera størri enn individueili solvenstørvurin og/ella kapitalkravið. Individueili solvenstørvurin skal gerast upp eftir standardfrymlinum í skjali 1 í nýggju kunngerðini um solvens og rakstrarætlanir hjá tryggingarfeløgum.

Felagið hevur gjørt royndarrokningar eftir nýggja standardfrymlinum. Væntandi verða ikki týðandi broytingar í støddini á útroknaða individueila solvenstørvinum eftir nýggju ásetingunum í mun til uppgerðarháttin felagið brúkar í dag. Nýggja kunngerðin um leiðslu og stýring av tryggingarfeløgum o.ø. ásetur m.a., at nevndin skal meta um felagsins váða við støði í Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) og skal tryggja, at felagið í minsta lagi hevur hesar fyra lykklafunktionir: váðastýring, compliance, aktuar og innanhýsis grannskoðan.

Felagið hevur í longri tíð, eftir skipaðum leisti, arbeitt við, at ásett krøv í nýggju leiðslukunngerðini verða fylgd.

9.2 Tryggingarváði

Tryggingarváði er váðin fyri fíggjarligum missi við at reka tryggingarvirksemi.

Tryggingarváðin verður greinaður sum tryggingargjaldsváði, tiltaksváði og lívstryggingarváði. Tryggingargjaldsváðin er váðin fyri, at útreiðslurnar til skaðar og kostnað eru hægri enn tryggingargjöldini. Tiltaksváðin er váðin fyri, at framtíðar útgjöld víkja týðandi frá tí, sum er avsett. Lívstryggingarváðin er knýttur at gongdini í deyðstíttleika og avlamistíttleika v.m.

Tryggingarváði kann greinast sum

- Tryggingargjaldsváði
- Tiltaksváði
- Lívstryggingarváði (biometriskur váði)
- Katastrofuváði

Endamálið við at stýra tryggingarváðunum er at tryggja, at feløgini reka eitt lønandi tryggingarvirksemi, og at tryggingarváðin er avmarkaður til eitt støði, har eingin stórir skaði ella vánaligt skaðaar kann minka avgerandi um kapitalgrundarlagið hjá felagnum.

9.2.1 Veruligur tryggingarváði

Tryggingarváðin 31.12.2018 er gjørdur upp sum váðin fyri ymisku tryggingarváðarnar, soleiðis sum teir eru gjørdir upp í sambandi við uppgerðina av individuella solvenstørvinum.

Talva 18: Tryggingarváðin hjá Betri Trygging P/F í tkr.

Tryggingarváði	
Tryggingargjaldsváði	116.177
Avsetingarváði	101.023
Katastrofuváði	80.606
Diversifikatiónsvirknaður	-118.511
Tryggingarváði	179.294

Talva 19: Tryggingarváðin hjá Betri Pensjón P/F í tkr.

Tryggingarváði	
Livitiðarváði	3.539
Váði á sjúkra- og vanlukkutrygging	2.001
Diversifikatiónsvirknaður	-1.936
Tryggingarváði	3.604

Fylgiskjal 1: Gearingsgrad upplýsingarskema

Summary reconciliation of accounting assets and leverage ratio exposures

	Applicable amounts
1 Total assets as per published financial statement	10.386.367.281
2 Adjustment for entities which are consolidated for accounting purposes but are outside the scope of regulatory consolidation	0
3 (Adjustment for fiduciary assets recognised on the balance sheet pursuant to the applicable accounting framework but excluded from the leverage ratio exposure measure in accordance with Article 429(13) of Regulation (EU) No 575/2013 "CRR")	0
4 Adjustments for derivative financial instruments	18.339.601
5 Adjustments for securities financing transactions "SFTs"	0
6 Adjustment for off-balance sheet items (i.e. conversion to credit equivalent amounts of off-balance sheet exposures)	983.841.508
EU-6a (Adjustment for intragroup exposures excluded from the leverage ratio exposure measure in accordance with Article 429 (7) of Regulation (EU) No 575/2013)	0
EU-6b (Adjustment for exposures excluded from the leverage ratio exposure measure in accordance with Article 429 (14) of Regulation (EU) No 575/2013)	0
7 Other adjustments	-248.402.009
8 Total leverage ratio exposure	11.140.146.382

Leverage ratio common disclosure

	CRR leverage ratio exposures
On-balance sheet exposures (excluding derivatives and SFTs)	
1 On-balance sheet items (excluding derivatives, SFTs and fiduciary assets, but including collateral)	10.386.367.281
2 (Asset amounts deducted in determining Tier 1 capital)	-248.402.009
3 Total on-balance sheet exposures (excluding derivatives, SFTs and fiduciary assets) (sum of lines 1 and 2)	10.137.965.272
Derivative exposures	
4 Replacement cost associated with all derivatives transactions (ie net of eligible cash variation margin)	0
5 Add-on amounts for PFE associated with all derivatives transactions (mark-to-market method)	18.339.601
EU-5a Exposure determined under Original Exposure Method	0
6 Gross-up for derivatives collateral provided where deducted from the balance sheet assets pursuant to the applicable accounting framework	0
7 (Deductions of receivables assets for cash variation margin provided in derivatives transactions)	0
8 (Exempted CCP leg of client-cleared trade exposures)	0
9 Adjusted effective notional amount of written credit derivatives	0
10 (Adjusted effective notional offsets and add-on deductions for written credit derivatives)	0
11 Total derivative exposures (sum of lines 4 to 10)	18.339.601

		CRR leverage ratio exposures
SFT exposures		
12	Gross SFT assets (with no recognition of netting), after adjusting for sales accounting transactions	0
13	(Netted amounts of cash payables and cash receivables of gross SFT assets)	0
14	Counterparty credit risk exposure for SFT assets	0
EU-14a	Derogation for SFTs: Counterparty credit risk exposure in accordance with Article 429b (4) and 222 of Regulation (EU) No 575/2013	0
15	Agent transaction exposures	0
EU-15a	(Exempted CCP leg of client-cleared SFT exposure)	0
16	Total securities financing transaction exposures (sum of lines 12 to 15a)	0
Other off-balance sheet exposures		
17	Off-balance sheet exposures at gross notional amount	2.173.137.228
18	(Adjustments for conversion to credit equivalent amounts)	-1.189.295.720
19	Other off-balance sheet exposures (sum of lines 17 to 18)	983.841.508
Exempted exposures in accordance with CRR Article 429 (7) and (14) (on and off balance sheet)		
EU-19a	(Exemption of intragroup exposures (solo basis) in accordance with Article 429(7) of Regulation (EU) No 575/2013 (on and off balance sheet))	0
EU-19b	(Exposures exempted in accordance with Article 429 (14) of Regulation (EU) No 575/2013 (on and off balance sheet))	0
Capital and total exposures		
20	Tier 1 capital	2.816.316.452
21	Total leverage ratio exposures (sum of lines 3, 11, 16, 19, EU-19a and EU-19b)	11.140.146.382
Leverage ratio		
22	Leverage ratio	25,28%
Choice on transitional arrangements and amount of derecognised fiduciary items		
EU-23	Choice on transitional arrangements for the definition of the capital measure	
EU-24	Amount of derecognised fiduciary items in accordance with Article 429(11) of Regulation (EU) NO 575/2013	0

Split-up of on balance sheet exposures (excluding derivatives, SFTs and exempted exposures)

	CRR leverage ratio exposures
EU-1	Total on-balance sheet exposures (excluding derivatives, SFTs, and exempted exposures), of which:
EU-2	Trading book exposures
EU-3	Banking book exposures, of which:
EU-4	Covered bonds
EU-5	Exposures treated as sovereigns
EU-6	Exposures to regional governments, MDB, international organisations and PSE NOT treated as sovereigns
EU-7	Institutions
EU-8	Secured by mortgages of immovable properties
EU-9	Retail exposures
EU-10	Corporate
EU-11	Exposures in default
EU-12	Other exposures (eg equity, securitisations, and other non-credit obligation assets)

Betri P/F

Yviri við Strond 2
Postsmoga 34
110 Tórshavn

Tel +298 348 000
banki@betri.fo
www.betri.fo